

Zasady działania jednostek pomocniczych

Zgodnie z art. 5 ustawy o samorządzie gminnym gmina może tworzyć jednostki pomocnicze: sołectwa, dzielnice, osiedla oraz inne. Jednostkę pomocniczą tworzy Rada Miejska, w drodze uchwały, po przeprowadzeniu konsultacji z mieszkańcami lub z ich inicjatywy. Zasady tworzenia jednostek pomocniczych na terenie gminy Koźmin Wlkp. określa § 2 ust. 3 i 4 Statutu Gminy Koźmin Wlkp. Zgodnie z jego zapisami utworzenie jednostki pomocniczej musi czynić zadość następującym zasadom:

- inicjatorem utworzenia, łączenia, podziału lub zniesienia jednostki pomocniczej mogą być mieszkańcy obszaru, który ta jednostka obejmuje lub ma obejmować, albo organy Gminy
- tworzenie, łączenie, podział lub znoszenie jednostki pomocniczej musi zostać poprzedzone konsultacjami społecznymi, których tryb określa Rada odrębną uchwałą,
- projekt granic jednostki pomocniczej sporządza Burmistrz w uzgodnieniu z inicjatorami utworzenia tej jednostki,
- przebieg granic jednostek pomocniczych powinien – w miarę możliwości – uwzględniać naturalne uwarunkowania przestrzenne, komunikacyjne i więzi społeczne.

Obecnie na obszarze miasta Koźmin Wlkp. funkcjonują trzy osiedla, natomiast na teren gminy tworzy 28 sołectw. Zasady ich funkcjonowania określają Statuty Sołectwa i Osiedla, nadane uchwałą Rady Miejskiej Nr VI/35/90 z 28 listopada 1990r. Statut Gminy przewiduje jednak możliwość tworzenia, stosownie do potrzeb i tradycji, innych jednostek pomocniczych.

Organem uchwałodawczym w osiedlu jest rada osiedla wybierana na ogólnym zebraniu mieszkańców osiedla zwoływanym przez Burmistrza w oparciu o uchwałę Rady Miejskiej, zarządzającą przeprowadzenie wyborów. Prawo udziału w ogólnym zebraniu wyborczym mają mieszkańcy osiedla posiadający czynne prawo wyborcze od rad gmin oraz status stałego mieszkańca. Rada osiedla wybierana jest w głosowaniu tajnym, bezpośrednim, spośród nieograniczonej liczby kandydatów. Radę tworzy 15 osób. Za wybranych uważa się tych kandydatów, którzy uzyskali największą liczbę głosów.

Na swym pierwszym posiedzeniu rada osiedla w głosowaniu tajnym wybiera zarząd (będący organem wykonawczym osiedla) w liczbie od 3 do 7 osób. W oddzielnym tajnym głosowaniu rada osiedla wybiera przewodniczącego zarządu, a następnie na jego wniosek dokonuje wyboru zastępcy przewodniczącego. Przewodniczący zarządu i jego zastępca mogą być wybrani spoza składu rady osiedla, natomiast pozostali członkowie zarządu wybierani są spośród członków rady.

Kadencja organów samorządu osiedla trwa 4 lata, licząc od dnia wyborów, przy czym zarząd działa do dnia wyboru nowego zarządu. Organy wykonawcze samorządu zobowiązane są co najmniej raz w roku złożyć radzie osiedla sprawozdanie ze swej działalności. Szczegółowe zasady działania osiedla i jego organów określa Statut Osiedla.

Natomiast w sołectwie organem uchwałodawczym jest zebranie wiejskie które dokonuje również wyboru sołtysa oraz członków rady sołectkiej. Wyborcze zebranie wiejskie zwoływane jest przez Burmistrza w oparciu o uchwałę Rady Miejskiej zarządzającą przeprowadzenie wyborów. Sołtys oraz członkowie rady sołectkiej wybierani są w głosowaniu tajnym, bezpośrednim spośród nieograniczonej liczby kandydatów przez stałych mieszkańców sołectwa, którzy ukończyli 18 lat. Liczbę członków rady sołectkiej ustala wyborcze zebranie wiejskie.

Sołtys jest organem wykonawczym w sołectwie. Jest jednocześnie przewodniczącym rady sołectkiej, powoływanej dla wspomaganie jego działalności.

Zarówno osiedla, jak i sołectwa nie tworzą własnych budżetów, ich gospodarka finansowa prowadzona jest w ramach budżetu gminy. Kadencja organów samorządu osiedla, jak i sołectwa trwa 4 lata, licząc od dnia wyborów. Organy wykonawcze samorządu osiedla i sołectwa zobowiązane są, co najmniej raz w roku, złożyć sprawozdanie ze swej działalności organom uchwałodawczym. Przewodniczący zarządu osiedla oraz sołtys biorą udział w sesjach Rady Miejskiej.